

Η ΠΡΟΟΔΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ

Συνδρομή προπληρωτέα

Ἑτησία δρ. 7

ἑξαμηνία » 4

τριμηνία » 2 50

Υπεύθυνος Συντάκτης ἐκδότης

Γρηγόριος Νικολάου

Ἐκδιδομένη κατὰ Κυριακὴν

ΤΥΠΟΙΣ Χρυσόδουλου

Πᾶσα διατριβὴ ἐνυ

πόγραφος γίνεσθαι δεκτὴ

Τὰ χειρόγραφα δὲν

ἀποδίδονται.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΟΡΤΗ

Ὁμολογῶ, ὅτι δὲν ἐχάρην ὅπως ἄλλοτε ἐπὶ τῇ σήμερον ἐθνικῇ μας ἑορτῇ. Καὶ δὲν ἐχάρην διότι ἐνεθυμήθην οὐχὶ τὰ τρόπαια τῶν παλαιῶν προγόνων Ἡμῶν, εἴτινες χιλιάδες ἐτῶν ἀφίστανται ἡμῶν, ἀλλὰ διότι πρὸ ὀκτώ καὶ ἐβδομήκοντα ἐτῶν ἤδη, εἰ πατέρες Ἡμῶν ἔστεινον τρόπαια κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν, μαχόμενοι ὡς γίγαντες ὅπως κληροδοτήσωσιν Ἡμῖν τὴν σημερινὴν ἐλευθερίαν. Κληρικοὶ διαθερμαίνοντο ὑπὸ τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς πρὸς Θεὸν ἐλπίδος πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἐλευθερίας μετέδιδον καὶ ἐνέβαλλον τὸ πῦρ τοῦτο εἰς τὰς καρδίας τῶν λοιπῶν, καὶ ἀφοσιωμένοι εἰς τὴν ὑψηλὴν ἰδέαν ἐπιπτον ὀλοκαύτωμα τοῦ ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνος, ἄλλοι διὰ τοῦ βρόχου ἀποπνιγόμενοι καὶ ἄλλοι ἐπὶ πυριτιδαποθηκῶν καίοντες!

Πλούσιοι τὴν περιουσίαν αὐτῶν καὶ τὸν πλοῦτον ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος θύοντες οὐδὲν ὑστέρουσαν ὅπως προσφέρωσι καὶ τὴν ὑπαρξίν των θυσίαν διὰ τὸν ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνα!

Ὁμογενεῖς ἐκ περάτων γῆς καὶ ἀπὸ ξένων ἐπικρατείας, ἐνθα μεγάλων ἠξιοῦντο τιμῶν καὶ δόξης παρήτησαν καὶ τὰς τιμὰς καὶ τὰς δόξας καὶ πλοῦτον καὶ ἀνάπαυσιν καὶ δὲν ὤκνησαν νὰ σπεύσωσιν εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος, ὅπως χύσωσιν ὑπὲρ Αὐτῆς τὸ τίμιόν των αἷμα!

Ξένοι ἄνδρες ἐλεύθεροι καὶ πλούσιοι ἀφέντες τὰς ἀναπαύσεις των, ὧν ἀπῆλθον εἰς τὰς πατρίδας των ὑπὸ ἱεροῦ ὠθομένου ζήλου ἔσπευσαν νὰ ὑποσφρίξωσι τοὺς ἀγωνιζο-

μένους ἱερὸν γονεῖς μας ἀγῶνα!

Καὶ τέλεις γυναῖκες πρὸς ἄνδρας ὡς ἄνδρες ἐπολέμουν ἐπὶ πλοίων δι' ἰδίων ἐξόδων καὶ ἰδίων πληρωμάτων!

Καὶ ἦτο ὁ ἀγὼν ἱερὸς, καὶ ἦτο ὁ ἀγὼν θεῖος καὶ τὸ τέλος θεϊότερον!

Καὶ ἦτο ἀγὼν ἀνευ ζύμης, ἀνευ συντάξεως, ἀνευ οὐδενὸς τῶν πρὸς τοῦτο ἀναγκαίων!

Ἐνῶ δὲ τότε τοῦτα ἐγένοντο καὶ οἱ Ἑλληγες ὡς Τυτᾶνες πανταχοῦ ἐτιμῶντο. Προχθὲς ἡ σημερινὴ Γενεὰ παρέδωκε τὴν Δόξαν ταύτην εἰς κατοίκους τοῦ ἄλλου Ἡμισφαίριου, ἀμαυρώσασα τὴν αἴγλην τῶν Πατέρων τῆς!

Ναί! Εἴμεθα ἀνάξια τέχνα τῶν ἡρώων πατέρων μας, ἐκπεφλισμένοι δὲ καὶ ἀνίκανοι νὰ τρέφωμεν μεγάλας ἰδέας, τὰ σκηπτρα τῶν ὁποίων ἰδεῶν, ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν τοῖς Ἀμερικανοῖς.

Προχθὲς εἴμεθα Θαλασσοκράτορες, εἴμεθα συντεταγμένοι, εἴχομεν Στράτευμα, Στρατηγοὺς, Ἀρχηγούς, Καπετανέους. Εἴχομεν πλοῖα, Ναυάρχους, Κολονάλους Ζύμην πρὸς μεγάλα ἔργα, καὶ πράξεις καὶ οὐδὲν οἱ οὐτιδανοί, οὐδὲν ἄξιον ἐπράξαμεν καὶ ἀντάξιον τῆς εὐκλείας τῶν Γονέων μας! Ὅχι Σῶμα Στρατοῦ, ἀλλὰ οὐδὲ μεμονωμένη ἡρωϊκὴ πράξις κινουσα τὸν σεβασμὸν τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἐπράχθη παρ' ἐνὸς ἀτόμου.

Καὶ ἐν τοῖς εἰχομένῳ τῷ θράσος νὰ ταράξωμεν τὴν κοινὴν σήμερον ἐκείνων, οἵτινες με εἶκτον μᾶς ἐβλεπον οὕτω θηλυπρεπῶς καὶ «ἀπ' τὸ κουτὶ βγαλμένους» δι' ὕμνων πρὸς τὰ μεγάλα κατορθώματά των καὶ δεήσεων ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς των ἢ ὅ-

ἀλλὰ ἀγαθοεργὰ καταστήματα σκοποῦντα τὴν πρόοδον.

Τῆς γενικῆς ταύτης δράσεως καὶ αὐτὴ ἡ πόλις τῆς Ἀρτης δὲν ἐφάνη ἄμοιρος ἢ μόλις πρὸ δεκαετίας ἀποκτήσασα τὴν ἐλευθερίαν της καὶ ταύτην οὐχ ὀλοσχερῶς ἄτε τῶν κτημάτων αὐτῆς ὄντων ἐν τῷ Τουρκικῷ ἐδάφει. Κατήρτισε σύλλογον ὑπὸ τὴν ἐπιτυχῇ ἐπωνυμίαν «Σκουφά» συντηροῦντα Γυμνασίον πολλοῦ λόγον ἄξιον καὶ ὁλονὲν κατάρτιζοντα φιλαρμονικῇ· αἱ τύχαι τοῦ συλλόγου τούτου ἔχουσιν ἐμπιστευθῇ εἰς πρόσωπα τῶν ὁποίων ὁ κοινωνικὸς βίος εἶνε παράδειγμα χρηστότητος καὶ φιλοπατρίας. Συγκινητικὸν εἶνε νὰ βλέπῃ τις τοὺς πολίτας κατακλύζοντας τὴν οἴθουσαν τοῦ συλλόγου καὶ ἐκεῖ μετὰ κατανύξεως ἀκρουόμενας τῶν παρὰ τῶν εὐγενῶς ἀποδεξαμένων νὰ διδάσκωσι μαθημάτων ἥτοι ἐρμηνείας τῶν Ἀγίων Γραφῶν, τῆς Ἱστορίας τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, τῆς ἱστορίας τῆς Ἡπείρου κλπ. Ὁ Σύλλογος τέλος οὗτος λειτουργεῖ ὑπὸ τοὺς αἰσιωτέρους οἰωνοὺς ὑπισχνούμενος ὅτι θέλει παράσχῃ εἰς τὴν κοινωνίαν καρποὺς ἐπωφελεῖς· ἐξέχουσιν δὲ θέλει καταλάβῃ θέσιν ἀπέναντι τῶν συλλόγων τῶν ἄλλων πόλεων, ἂν μὴ κακῇ μεῖρα φθονήσῃ τὴν πρόοδον αὐτοῦ.

Σ. Π. Τῆς δράσεως ὅμως ταύτης καὶ πρόοδον μόνῃ ἢ Λευκὰς ἢ καὶ πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος ἐλευθέρα ὡς οὖσα ὑπὸ Εὐρωπαϊκὴν προστασίαν, μόνῃ αὐτὴ λέγομεν ὕστερεῖ μὴ προστατεύουσα τοιοῦτους παράγοντας τῆς προόδου, ὅπερ προκαλεῖ τὴν ἀλγεινὴν σκέψιν, ὅτι ὁ λαὸς αὐτῆς δὲν εἶνε δυνατόν νὰ προσδεύσῃ. Διὰ τὴν καὶ ἐνταῦθα νὰ μὴ ὑποστηριχθῇ ἐν τοιοῦτον ἔργον, διὰ τὴν νὰ λογιζώμεθα ὡς ὀπισθοβατοῦντες καὶ σήμερον ἀκόμη ὁπότε καὶ αἱ μικρότεραι πόλεις τῆς Ἑλλάδος τείνουσι πρὸς τὴν πρόοδον; Ἐμπρὸς λοιπὸν ἅς ἐργασθῶμεν, ἅς ἀποδείξωμεν κατάρτιζοντες τοιαῦτα ἰδρύματα οὗ ὑπὸ τὴν πρόοδον καὶ τὸν πολιτισμὸν περισσότερον παντὸς ἄλλου.

Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου ὡς θρησκευτικῇ καὶ Ἑθνικῇ ἐορτῇ.

Ἡ ἐορτὴ αὕτη διπλὴν καὶ ὀψικλήν ἔχει τὴν σημασίαν, θρησκευτικὴν τε καὶ ἐθνικὴν.

Κατὰ θεῖαν οἰκονομίαν ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ εἰσελθὼν εἰς Ναζαρέτ, εἰς τὴν πενιχρὰν καλύβην τοῦ τέ-

κτονος Ἰωσήφ καὶ εὐλαβῶς προσκλίνας ἠσπάσατό τὴν Παρθένον Μαρίαν, τὴν μνηστὴν αὐτοῦ εἰπὼν «χαῖρε κεχαριτωμένη» ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. Ἡ παρθένος ἐν μεγίστῃ τῶν φρενῶν συγχύσει διαπυθνομένη παρὰ τοῦ ἀγγέλου τὴν ἀπόρρητον τοῦ Θεοῦ βουλήν ταπεινῇ τῇ φωνῇ ἐν ἐπιγνώσει τῶν θεῶν ῥημάτων ἀπεκρίνατο: «Γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου». Καὶ οὕτω τὸ σῶμα αὐτῆς ὡς χόριον ἀλλὰ παρθένον ἐγένετο πρόσκαιρον κατασκήνωμα ἀλλὰ καὶ πάντα ἀγνὸς εἶκος τοῦ ἀχωρήτου Θεοῦ. Ἐγένετο πεδίον, δι' οὗ ἐμελλε νὰ παλαίσῃ τὸ πνεῦμα πρὸς τὴν ὕλην, ἡ ἀνθρωπότης πρὸς τὸν πλοῦτον, ἡ γυνὴ πρὸς τὴν καταδικην αὐτῆς παρὰ τοῦ ἀνδρὸς καὶ οἰανὴ ἀληθὲς ἱερὸς βωμὸς τελεσφόρος ἀποπνέων ἐλευθερίαν, ἀγάπην, πρόοδον καὶ καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος καὶ παγκόσμιον δημοκρατίαν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Θεοῦ.

Ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τῶν αἰώνων διήλθον καὶ παρήλθον θρησκείαι πολλαί, αἱ ὅσαι ὡς δημιουργήματα ἀνθρώπων καὶ τῆς ἀνάγκης τῶν ἐθνῶν κατέπεσαν οἰκοθεν ἅμα τῇ προόδῳ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀπλοῦνται, χρόνοι, καθ' οὓς ἡ ἀνθρωπότης εἶχε μέσον προόδου τὸ αἶμα καὶ τὸ ξίφος ἀντὶ τῆς εἰρηνικῆς γραφίδος καὶ πικρὰ δουλεία μετ' ἀφορήτου τυραννίδος ἐκτείνει μυστράν πέπλον ἐπὶ τῇ γῆς. Εἶρπεν ἡ ἀνθρωπότης καὶ ἔσαιε δουλικὴν τὴν οὐρανὸν ὥσπερ κυνάρια πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῆς. Ἡ δὲ Ἑλλάς ἦτο μεγάλη ἐπὶ Περικλέους καὶ μετὰ παλμῶν τῆς καρδίας ἠτένιζε πρὸς τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο ἔδος τῆς Ἀθηνᾶς. Ἡ Ἑλλάς ἦν μεγίστη ἐπὶ Μ. Ἀλεξάνδρου, ὅτε ἡ γλῶσσα αὐτῆς κατέστη γενική. Ἀλλ' ἔπεσεν! ἔπεσε πτώσιν δεινὴν! Ἐγένετο ἐπαρχία Ῥωμαϊκὴ, ἡ ἐλευθερία αὐτῆς ἀπώλετο καὶ κατέστη οἰκτρὸν ναυάγιον πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου.

Ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἥθικὴ κατὰπτωσις τῆς ἀνθρωπότητος καὶ μάστιξ τῆς Δύσεως, ἐξ ἧς ἐπήγασεν ἡ τυραννὴς ἡ δουλεία καὶ ἡ θρησκευτικὴ, ἐμελλε νὰ εὐρη ἀντίδοτον σωτήριον πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ἡθῶν ἐκ τῆς Ἀνατολῆς. Τότε δὴ τότε ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐγεννήθη ὁ Ἰησοῦς, ὅστις ταπεινὸς καὶ ἄνευ διδασκάλων ἀνάτραφεις συνέλαβεν ὡς Θεὸς μετ' ἐνθουσιασμοῦ θεῖου τέλειον τὸν προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐν τελευτῇ οἱ βωμοὶ τῶν Θεῶν ἐγκαταλείπονται, τὰ μαντεῖα σιγῶσι καὶ οἱ τῆς ἀρχαίας θρησκείας ἱερεῖς λιμώττουσι. Μάτην ἡ Ἑλληνικὴ φιλοσοφία καὶ ἡ Ῥωμαϊκὴ ἐπικράτεια ἐκ παρανοήσεως κηρύττονται κατὰ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἐκκενοῦσι πᾶν βέλος κατὰ τῆς νέας ταύτης θρησκείας. Ὁ Ἰησοῦς ὅμως ἰσάμενος ἐν μέσῳ τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου κόσμου εὐλογεῖ πρῶτον τὴν Ἑλλάδα καὶ δι' αὐτῆς πᾶσαν πρόεδον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἐπιγίγνεται θεῖος ὡς ἀποκαλύπτει τὴν φιλοσοφίαν αὐτοῦ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου οὐσαν πρὸς τὴν τῆς σοφῆς καὶ τῆς ἀμαθεῖ καὶ ἐν γένει παντὶ ἐλευθέρῳ καὶ φιλοσόφῳ πνεύματι. Διότι θέλει τὸν ἀνθρώπον ἡθικῶς ἐλεύθερον, ἥτοι ὑπεύθυνον τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεως τοῦ ἄλλου καὶ ἔχοντα (ἀκολουθεῖ)